

TURBULENT TIMES

THE STATE OF BACKPACKING AND SEASONAL FARM WORK IN AUSTRALIA

PRELIMINARY REPORT

JANUARY 2023

EXECUTIVE SUMMARY

TAIMI O MATAGI: O LE TULAGA O I LATOU E FEGASOLOAI MA ATO FAAFAFA FAATASI AI MA I LATOU O LOO FAATINOINA GALUEGA FAAVAITAIMI I AUSETALIA.

OTOOTOGA AOTETELE

O tagata e autovaa mai i Ausetalia e nonofo ai o se vaega taua o le au faigaluega i faatoaga. E tele lo latou sao i le tamaoaiga o atinae tau faatoaga, ae o lo latou sao taua foi i le atinae o le soifuaga lautele ma tu ma aga a itulagi ia. O ituaiga talosaga e faataga ai ona autovaa mai e faatino galuega faavaitaimi i faatoaga – Galuega faatino i Tuuaga “polokalame mo i latou e fegasoloai ma ato faafafa, ma le polokalame fou o loo tuufaatasi ai tagata faigaluega mo galuega faavaitaimi mai le Pasefika – ua matua faateteleina i nai tausaga ua tuanai atu: e faasino e le tumau e fua i o latou pepa e faataga ai ona aumau i Ausetalia, o tagata nei e nonofo nao ni nai masina, o isi taimi e nao ni nai tausaga, i nuu i tua o Ausetalia.

O le KOVITI -19 ua faaali matila ai taetaei o le faalagolago malosi o Ausetalia i tagata e malaga mai i isi atunu mo le atinae o a latou faatoaga. O le femalagaai ma talosaga mo faatanaga e galulue ai i atunu, sasa tau soifua maloloina ma le popole i vairusi e ono salalau ma sosolo, faatasi ai ma le faatupulaia o le leai o ni tagata e faia galuega, ua tulai mai ai se faafitauli i nai tausaga ma tele ai ni aafiaga mo i latou uma sa auai i le tuufaatasia ma lagolago i latou e malaga mai i isi atunu e galulue i faatoaga. Ao faaauau ona faasalalau i ala ata ma alaleo faasalalau ma tala fou le leai o ni tagata faigaluega, pala o fualaauaina, ma le tagitui mai o fai faatoaga mo se fesoasoani, fesoasoani mai le Malo i le 2022 ina ia toe foi tagata faigaluega e lei tele se aafiaga. E tele foi ni suiga i mafaufauga faa soifuaga lautele ma tu ma aganuu mo i latou o loo nonofo le tumau i Ausetalia sa nonofo e faaauau galeuga nei. E ui ina ua toe tatala tuaoi o Ausetalia ia Fepuari 2022, ua fai si telegese le toe foi mai o tagata faigaluega e agai mai i isi atunu aemaise lava i latou o loo faaaoga visa mot agata o loo agai mai i galuega faavaitaimi.

O le ripoti lenei o loo tuuina atu ai faaiuga muamua o le suesuega i le lumanai o tagata e galulue faavaitaimi i faatoaga. E faapitoaugafa i tagata e feoai ma ato faafafa ma tagata Pasefika o loo galulue i faatoaga fualaaauaina ma togalaau i Kuiniselani, o finagalo ma faamaumauga e afua mai i faatalatalanoaga e 44 sa faatautaia ma paaga i faatoaga ma fale gaosi mea eseese, Malo ma afioaga o loo auai tonu i le faatautaia ma lagolago tagata malaga mai mo galuega faavaitaimi i faatoaga. O lenei poloketi o loo taitaiina e Dr Kaya Barry i le lunivesete o Griffith ma o loo faatupeina e le Malo o Ausetalia e tauala mai i se poloketi mo le tolu tausaga a le faalapotopotoga o Suesuega a Ausetalia mo i latou e fou i suesuega (project number DE220100394).

Tolu vaega o loo popole iai ma luitau o loo feagai ma paaga o loo galulue ma tagata o loo au tovaa mai mo galuega faavaitaimi i faatoaga o loo faataoto atu i lalo:

- 1) O faafatuatamai sa tutupu ona o le faamai ma le tapuni ai o tuaoi ma noataga faasoifua maloloina. O faatinoga ina ia mautinoa e aua nei pepesi ma puipuia le salalau i tua o le vairusi, faamaite le

nofoesea, ma tuuitiiti mafaufauga le lelei o le sosaiete agai ia i latou e malaga mai mo galuega faavaitaimi i faatoaga i taimi o le Koviti-19, faailoa lesona ma tuuina atu fautuaga mo faalavelave faalenatura ma faafitauli faale soifua maloloina i le lumanai.

2) O le le amanaia lea o le tiute o i latou e ona apitaga mo tagata e agai mai mo galuega faavaitaimi i faatoaga ma faalogona o tagata faigaluega i faatoaga. O nofotumau galulue o se vaega autu lea o faatinoga mo i latou e ona galuega faavaitaimi ma tagata e ono faafaigaluegaina, ma ua faatupulaia le faitau aofai ma ua faalautele foi polokalame o talosaga mo faatanaga e nonofo ai i atunuu. O faamaumauga o loo taua ai le tele o luitau o le tuufatasiga o soifuaga i aso taitasi o tagata faigaluega e nonofo i apitaga e nonofo ai tagata toatele ma faasoa mea uma.

3) O suiga o tu ma aganuu o loo tutupu i vaega o le atunuu o loo faamautu ai tagata faigaluega faavaitaimi ona o suiga mai ia i latou e feoai ma ato faafafa i tagata galulue mai le Pasefika. O faamaumauga ua faaali mai le tele o le manaoga i se taimi vave mo ni faalauiloa patino lava ma taitaina e tagata Pasefika, e lagolago ai tagata faigaluega faavaitaimi mo faatoaga mai le Pasefika. E faaleleia foi le silafia o vaega o le atunuu o loo aumau ai tagata nei i aganuu a tagata Pasefika ma fesootaiga i le va o tagata faigaluega ma afioaga.

Ao faailo mai i le ripoti lenei ni vaega maoti ma vaega autu mo suesuega e manaomia ona suesue atili mo le lumanai, o loo faailoa mai ai foi luitau autu ma finagalo o paaga e mafai ona faaaoga mo fuafuaga mo le lumanai ma fautuaga faa faiga faavae e ono faatinoina mo tagata faigaluega faa vaitaimi mo faatoaga.